

Manuel Huerga, l'apocalíptic integrat

Deien que anava per a líder de la generació del 92, i des de fa un parell de mesos s'ha confirmat olímpicament: Manuel Huerga és el director artístic de les cerimònies dels Jocs. Una visió apocalíptica s'integra a l'espectacle més gran del món.

"El que m'interessen són totes les formes de comunicació".

T' has enfilat al capdamunt del pòdium olímpic agafant la torxa de Bigas Luna. Explícans com ha anat això.

—Jo era director adjunt de Bigas Luna. Però per la trajectòria del Bigas, i després de l'èxit de *Las Edades de Lulú*, podia ser un suïcidi per a ell tancar-se només en les cerimònies olímpiques i aparcar un any i mig els seus projectes. Molt honestament, va preferir que jo em fes càrrec del pes principal, tot i que continua col·laborant en el projecte. Per a mi és molt útil el seu suport. No vull dir que tot això em vingui gran, però sí que és una responsabilitat enorme que m'ha caigut de sobte.

—La teva trajectòria és la d'un triomfador. Debutes a la televisió amb l'èxit d'Ar-

senal, guanyes premis internacionals amb Gaudí i ara amb El quadrat d'or, i arriba la teva culminació servida amb safata olímpica...

—Home, espero que no sigui la culminació, encara.

—Diguem-ne confirmació...

—Hi ha tingut molt a veure el Pepo Bol, d'Ovideo, que m'estima molt. És qui ha cregut més en mi, tot i que ni ell imaginava que jo acabaria sent el director artístic dels Jocs.

—¿I què fa un modern com tu en unes cerimònies com aquestes?

—Aquest és el tema: si això entra dins del que a mi m'interessa fer. Més que el cinema o la televisió en concret, el que m'interessen són totes les formes de comunicació. He escrit, he fet ràdio... i ara

m'arriba aquesta experiència que no té preu. La trobo excitant, sobretot per tot el que té de directe...

—¿I no et temen per massa innovador en un gènere tan clàssic?

—Crec que hi sóc compatible. Puc ser l'equilibrant, tot i que en gran part la forma i contingut no es poden variar. Per molt innovador que a mi se m'etiqueti, no puc donar-li la volta i mitja. Però sí que puc aportar-hi una visió diferent. Intentaré no caure en tòpics, tenir bon gust i estar al dia en l'art.

—Treballar per a 3.500 milions d'espectadors, l'audiència prevista el 25 de juliol, ha de fer posar la pell de gallina...

—Tres mil cinc-cents milions d'espectadors són quatre: un oriental, un europeu,

un americà i un africà. Si en fas la reducció, arribes a aquesta conclusió. Ja sabem que no agradarem tothom, com tampoc ho van fer a Los Angeles o Seül. Cal que la maquinària funcioni, que ningú pugui dir que he estat un desastre.

—¿Em dius que treballis a la defensiva?

—Tenim molt clar que no podem competir amb Los Angeles en *show business*. A Los Angeles fas un gest amb el dit i t'apareixen 400.000 persones que ballen *claque* de conya, i aquí fas el mateix i te'n surt una, i encara... No hi ha la tradició de fer grans musicals ni tots aquests *shows*.

Tampoc no podem competir amb la marcialitat de Moscou o d'Alemanya. Som en un país de desertors, d'anarquis-

tes, on la gent és més individualista.

—Però teniu la creativitat de tots els grans grups teatrals catalans: *Tricicle, Fura dels Baus, Comediants...*

—Hem apostat pels noms consagrats que tenim aquí, i els donem el seu espai. No

aclarit amb les quotes de catalanitat/espanyolitat? Tants castellans, tants flamencs...

—Això no va així. Castellans n'hi haurà, perquè seria una mica absurd que no n'hi hagués. Però hi ha coses que hi haurien d'aparèixer i no hi

—¿I estàs segur que existeix això de la cultura mediterrània?

—Està molt lligada a la dieta, que ens fa ser d'una manera determinada. Sembla un tòpic, però té una base real, i un origen en els intercanvis als ports mediterranis... La

trobat la solució per acabar-lo.

—*Quim Monzó va declarar a EL TEMPS que el 25 de juliol del 92 aniria a l'estrena d'una pel·lícula teva amb guió del Beltran...*

—El pobre Quim em provocava, i la veritat és que jo

"No volem prescindir de cap dels nostres artistes".

JORDI MORERA

volem prescindir de cap dels nostres artistes. I també farem una utilització de les masses, perquè és inevitable fer-ho, però diferent, buscant una altra estètica.

—*I tu ets la garantia que tot plegat no sigui una cursileria...*

—Almenys intentaré compensar l'excés de tòpics, la tendència a repetir i a copiar. El nostre propòsit ferm és no copiar res.

—*Però cada idea deu passar per molts filtres...*

—Tenint en compte que Samaranch és d'aquí es comprèn que hi hagi molt més interès a cuidar tots els detalls.

En aquest sentit hi ha una major pressió i control sobre el guió, molta més que a Los Angeles.

—*¿Els polítics ja s'han*

seran, i d'altres no previstes que hi seran.

—*¿Algú ha dit que no a participar a les cerimònies?*

—Potser que algú es negui a participar-hi per motius polítics o ideològics, gent contrària a que es facin els jocs o que no estigui d'acord en com es fan...

—*Després d'aquesta lliçó de diplomàcia i secretisme, explica almenys una mica el concepte global de la cerimònia...*

—La música serà molt important. La banda sonora no desapareixerà mai, i volem comptar amb els millors noms. La filosofia és reflectir Barcelona, Catalunya, Espanya, Europa i la Mediterrània. Aprofitem que Atenes no hagi estat escollida per al 96 per simbolitzar la mediterraneïtat olímpica.

cultura mediterrània existeix, però no té la importància de l'anglosaxona, i hem de lluitar contra ells.

—*¿En quin país t'agradaria viure?*

—Aquíestic de conya, s'hi pot viure bastant bé. I t'ho dic perquè en els últims anys he viatjat molt, i tornar a casa està molt bé.

M'hi trobo a gust vivint i treballant. Estats Units és una bogeria, pot ser fascinant, però massa agressiu. M'agrada molt més Itàlia, per exemple.

—*Els Jocs t'han enclausat en una oficina. ¿Has obert un parèntesi als teus altres projectes?*

—Pràcticament sí, em comporten dedicació plena. Tinc en marxa un documental de dues hores sobre Brossa, que ja estava començant, i hem

també tinc ganes de fer-ne una, però és molt difícil en aquest país. I quan veus quin tipus de cine triomfa i t'adones de per on van els trets, et desesperes. A més, el cinema no m'interessa exclusivament. El cine implica més la ficció, i en canvi la televisió és més flexible i permet fer un documental o un docudrama. En una pel·lícula de ficció o tens un bon guió o millor que no comencis, i aquí es fan amb guions desastrosos i fins i tot sense.

A més, per obtenir les subvencions del ministeri, els guions han de tenir unes característiques que no són les meves.

—*¿Però tens o no tens projectes?*

—M'interessaria molt fer una pel·lícula per a pantalles de 180 graus, en Omnimax.

"Trobo la tele horrible, molt depriment".

JORDI MORERA

Hi ha quinze sales a tot el món, i a Barcelona potser n'hi haurà una el 92 o el 93. A París hi ha la de la Géode. Això m'interessa molt, és el futur del cine, perquè és un camí que no és intercanviable amb la televisió. Transporta l'espectador a un estat de percepcions bestials. És un gran espectacle, on hi intervernen elements narratius no tradicionals. Són pel·lícules de 15 minuts, que et deixen al·lucinat i esgotat.

—*Hi ha qui t'espera i anuncia com el relleu del nostre cinema...*

—Jo no sóc un bon guionista. Vaig fer un curs de guions a Sant Cugat i em va servir per descobrir que no sabia fer-ne. Aquí no s'escriuen guions. S'escriuen sinopsis i el director ho arregla, i per això surt el que surt. I el nivell d'exigència del públic és un altre, i també desanima, perquè riuen amb quatre ximpleries.

—*Et veig molt apocalíptic. Salva alguna cinta de la crema. Potser Boom Bomm...*

—*Boom Bomm* és molt digna, però no em satisfà. Està per sobre del llistó mitjà, però, ¿què vols que et digui...?

—*Almenys l'Almodóvar...*

—Jo era fan seu a *Qué he hecho yo...* i les seves primeres pel·lícules de Super 8, quan no tenia pretensions de res. Projectava les pel·lícules en mut en una sala i ell les sonoritzava en viu.

Allò sí que era apassionant, i no *Atame* i tot això d'ara... Almodóvar ha entrat en el circuit i aquest és el preu. No hi ha cap necessitat d'entrar-hi.

—*¿Segur que no?*

—Jo sempre he tingut ganes d'experimentar coses. A mi m'agradava ratllar pel·lícules, provar coses o veure què passava. I quan vaig entrar a la tele el que em vaig plantejar és fer alguna cosa que a mí m'agradaria veure.

—*Però Arsenal es va acabar...*

—Tot era molt atípic. T'explico una raó molt comercial: nosaltres utilitzàvem moltes imatges de vídeo-club, i ara no és possible, perquè per cada pla has de pagar uns drets. Això feia que cada programa només es pogués emetre un dia, però no es podien comercialitzar. Era una mica frustrant. Treballaves com una bèstia tota la setmana, i a més no estàvem molt ben compensats econòmicament. A TV3 ja li anava bé, però hi deixàvem la pell i la vida.

—*I us va prendre unes vacances pagades amb Arsenal Atlas...*

—Quan volíem plegar i TV3 va insistir que no, ens van venir ganes de viatjar. I nosaltres vam ser els primers sorpresos que la tele ens digués que sí. Era una diari de viatges molt personal, de tres mesos voltant per tot el món, i per primera vegada algú gosava fer ús del vídeo domèstic.

—*¿Vau crear escola?*

—No ho sé. Després la televisió va tenir més llibertat. D'una manera o altra es van trencar motllos i la televisió té més riquesa. A vegades és fàcil copiar la forma, però els continguts no són tan innovadors.

Allà hi havia unes idees molt pensades que no han creat massa escola.

—*Vaja, que continua sense agradar-te el que veus.*

—Trobo la tele horrible, molt depriment. Només veig pel·lícules i documentals. Els programes en general no m'interessen gens. Trobo que és de suïcidi, vaja.

—*Aquesta és la teva contradicció. Guanyes premis internacionals, sempre amb productes minoritaris, i et fiques en l'embolic més comercial i el producte de*

masses per excel·lència: els Jocs.

—Per a mi és una vàlvula d'escapada. Ara que no em ve de gust fer televisió ni cine, ¿per què no? No crec que sigui el mateix, en absolut. La cerimònia, pel sol fet de ser molt important, ens obliga a no quedar com uns mediocres. És una porta oberta a la innovació, perquè puguem estar orgullosos de fer una cerimònia diferent. Quan vaig entrar a la televisió, vaig inventar-la tal com jo l'entenia. Aquí penso fer el mateix.

—*¿I després del 92, què?*

—Tinc projectes macos, dues exposicions molt grans. Una és sobre la televisió, i l'altra, pel 95, sobre el centenari del cinema.

—*Et noto molt previsor...*

—Una exposició pel centenari del cinema mereix el seu temps...

—*¿I la improvisació? ¿No diuen que ens va tan bé?*

—Estem massa acostumats a fer-ho, i si alguna vegada funciona és per casualitat. Les coses fetes en quatre dies són molt superficials, grates una mica i no hi ha res a sota. Els pocs pressupostos s'amortitzen millor amb molt temps, per poder encertar amb què te'l gastes.

Carles Capdevila